

Музиченко А.В.

*студентка Навчально-наукового інституту права
Університету державної фіскальної служби України,
м. Ірпінь, Україна.
Науковий керівник: Гапоненко Л. В., к.ю.н., доцент*

ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ ТА ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ ЯК ЧИННИК ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

У сучасній демократично-правовій державі, важлива роль належить становленню політичних партій та громадських об'єднань, які безпосередньо мають сприяти розв'язанню державно-управлінських проблем та протистояти подальшому загостренню кризової ситуації. Це стане реальним, якщо держава і громадянське суспільство будуть не тільки реєструвати негаразди та причини неефективного здійснення реформ, а й визначити ті конструктивні економічні та політичні сили, що сформувалися в Україні за останні роки саме з метою подолання небажаних кризових явищ.

Актуальність даної теми визначається необхідністю поглибленого теоретико-практичного вивчення, яке місце займають політичні партії та громадські об'єднання та яку роль вони відіграють в демократичній державі. У своїй роботі автор намагається розкрити тему базуючись на аналізі різноманітної юридичної літератури. Інститут політичних партій вивчався багатьма вітчизняними та зарубіжними дослідниками. Зважаючи на багатоаспектність цього питання, серед сучасних українських дослідників можна виділити низку тих, які досліджували взаємозв'язок партій та державних інституцій, зокрема: В. Базіва, В. Баштаніка, А. Білоуса, О. Гараня, Л. Гонюкова, О. Романюка, В. Соловиха, С. Телешуна, О. Яроша та багато інших.

Специфічна роль партій характеризується їхнім «посередницьким» становищем. З однієї сторони вони являються інститутом громадянського суспільства та репрезентують інтереси різних суспільних верств, а з іншої, отримуючи перемогу на виборах, створюють державний апарат та беруть участь у розробленні та здійсненні політичного курсу держави. Повнота реалізації всіх завдань функцій партій в Україні залежить головним чином

від рівня розвитку українського суспільства, ідеологічної та політичної зрілості партії, професійних якостей її лідерів.

Між тим більшість функцій сучасними українськими партіями або не виконується, або виконується неповною мірою. Зокрема, за результатами соціологічних досліджень «Політичні партії та партійна система України очима громадян» та «Розвиток політичних партій в Україні», більше половини громадян України вважають, що політичні партії не виконують свої соціальні функції [1]. Таким чином, об'єднання, які закріпилися на політичній арені, є важливим чинником розвитку суспільства. Функції політичної партії визначають її роль в суспільстві. А на їх кількість певний вплив надає рівень економічної, культурної та соціальної зрілості. Слід зауважити, що за останні роки, роль громадських об'єднань в Україні поступово зростає. В процесі державного формування вони виконують певне коло завдань та функцій держави. Посилення ролі громадських об'єднань являється закономірністю, зумовленою потребою людей у колективній творчості, розвитку ініціативи, здібностей і визначальним показником становлення та розвитку громадянського суспільства.

В Україні кількість зареєстрованих політичних партій та громадських організацій станом на 1 січня 2013 р. збільшилася порівняно з 1 січня 2012 р. на 5,4% - до 3,943 тис. об'єднань громадян, що зареєстровані Міністерством юстиції України та Державною реєстраційною службою України. Про це повідомляє Державна служба статистики[2]. Відповідно до відомості Департаменту державної реєстрації та нотаріату, щодо зареєстрованих у встановленому законом порядку політичних партій станом на 18 січня 2017 року їх нараховується 352 [3]. Відповідно до переліку громадських організацій Управління державної реєстрації Головного територіального управління юстиції у Київській області, станом на травень 2017 року у м. Київ у встановленому законом порядку зареєстровано 10 тис. 812 громадських організацій [4]. Право і можливість громадян утворювати громадські формування мають закріплення в багатьох країнах світу. Найрозвиненіша мережа та найбільша кількість союзів й асоціацій утворилася у США – 20 тис. Є обширні енциклопедії, присвячені цим суспільним формуванням. У деяких із них наводиться не менше 17 груп союзів і асоціацій, які включають безліч підвидів [5].

Відповідно до вітчизняної практики політичні партії та громадські об'єднання являються виразниками волі громадянського суспільства, його рушійною силою. Але ж рівень реалізації прав та інтересів членів суспільства певним чином залежить від ступеня взаємодії громадських

об'єднань з державою. Політичні партії та громадські об'єднання, які закріпилися на політичній арені, є важливим чинником розвитку суспільства. Функції політичної партії визначають її роль в суспільстві. А на їх кількість певний вплив надає рівень економічної, культурної та соціальної зрілості.

Розглянувши теоретичну базу, розвитку владних механізмів політичної системи України за попередній період, дає змогу зробити висновки, що форми організації суспільного життя, інститути й механізми державного регулювання змінюються разом з розвитком життя суспільства. Широке коло можливих форм громадських об'єднань найкращим чином відображає функціональну різноманітність у їх функціонуванні. Хоча, в законодавстві форми громадських об'єднань в Україні не встановлено, проте теоретична класифікація їх наводиться в працях вітчизняних вчених.

Важливе значення має зближення держави й особи, тобто коли політичні партії та громадські об'єднання стають повноправними учасниками державно-правових відносин, але це можливе тільки за умови розширення змісту правового статусу. Відповідно до політичних партій, то варто зауважити, що вони сприяють формуванню та вираженню політичної волі громадян, шляхом різних форм участі партій в політичному житті, а також у формуванні та здійсненні політичної влади.

Щодо громадських об'єднань, то вони створені для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів, мають усі перераховані ознаки та діють відповідно до чинного законодавства. Громадські об'єднання керуються Законом України «Про громадські об'єднання», який регулює засади здійснення діяльності, створення та припинення громадських об'єднань всіх організаційно-правових форм, а діяльність окремих їх різновидів регулюється спеціальними законами.

Отже, в процесі дослідження діяльності політичних партій та громадських організацій нами були зроблені наступні висновки та пропозиції: здійснити реформування партійної системи України, яке повинно зосереджуватися на створенні чіткої структури співробітництва між урядом, партіями та громадянським суспільством; необхідно розробити конкретні механізми забезпечення суспільного діалогу і унеможливлення для політичних лідерів займатися переважно власними, а не партійними та суспільними інтересами; для підвищення рівня довіри до партій у населення України, для більшого впливу політичних партій на

життя суспільства необхідно переглянути сам зміст діяльності політичних партій з метою більшої їх спрямованості на діалог із суспільством; потрібно створювати передумови взаємодії об'єднань громадян та державних і приватних інституцій у забезпеченні тривалих, відкритих, рівноправних, заснованих на принципі партнерства відносин; для досягнення цілей та вирішення своїх завдань громадські об'єднання мають бути наділені необхідним (достатнім) обсягом прав; для здійснення ідей та цінностей політичної ідеології потрібно створити певну організаційну структуру зі своїми правилами і нормами внутрішньопартійного життя, стилем керівництва та механізмами взаємодії із суспільством.

Відповідно до вітчизняної практики політичні партії та громадські об'єднання являються виразниками волі громадянського суспільства, його рушійною силою. Але ж рівень реалізації прав та інтересів членів суспільства певним чином залежить від ступеня взаємодії громадських об'єднань з державою. Політичні партії та громадські об'єднання, які закріпилися на політичній арені, є важливим чинником розвитку суспільства. Функції політичної партії визначають її роль в суспільстві. А на їх кількість певний вплив надає рівень економічної, культурної та соціальної зрілості.

Підсумовуємо вище сказане, саме через громадські об'єднання, громадсько-політичні рухи, політичні партії до активної державотворчої діяльності залучаються широкі верстви населення, реалізуються й захищаються політичні та економічні інтереси тієї чи іншої частини суспільства (народу, нації, соціальної групи). Вони є формою підтримки зв'язків між громадянським суспільством і державою. Посередництвом партій населення заявляє про свої групові вимоги. Правлячі структури теж використовують партії, щоб звертатися до народу за підтримкою у вирішенні тих чи інших питань. Громадські об'єднання не залежать від держави, вони здатні впливати на державні інститути і водночас захищати суспільство від необґрунтованого втручання держави в громадське життя.

Список використаних джерел

1. Політичні партії та партійна система очима громадян // Національна безпека і оборона / Український центр екон. і політ. досліджень. – 2010. – № 5 (116). – С. 64.

2. «Статистика політичних партій та громадських організацій» [Електронний ресурс]: Режим доступу - <https://www.rbc.ua>.

3. Департамент державної реєстрації та нотаріату [Електронний ресурс]: Режим доступу - <http://ddr.minjust.gov.ua>.

4. «Громадські організації в Україні» [Електронний ресурс]: Режим доступу - <https://www.ukrinform.ua>.

5. Громадські об'єднання в Україні» [Електронний ресурс]: Режим доступу - <http://mycurator.com.ua>.

УДК 378.1(043.2)

Шклярук Ю.М.

*студентка юридичного факультету
Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича,
м. Чернівці, Україна.*

Науковий керівник: Романюк І.І., к.ю.н., асистент

МОДЕЛЬ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАВНИКІВ ЯК «САНАЦІЯ» ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ

Дисбаланс між попитом та пропозицією на ринку праці, зростання рівня безробіття серед молоді, зниження «ваги» вищої освіти у суспільстві породжує дискусії у наукових та професійних колах. Так, в умовах реформування вищої юридичної освіти, проведено не одну зустріч, конференцію, круглий стіл, предметом якої б не були «проблеми юридичної освіти». Серед існуючих проблем, гостро постала проблема невідповідності юридичної освіти сучасним тенденціям на ринку праці.

Вирішити проблему, яка «вкорінена» десятки років в існуючій системі вищої юридичної освіти одразу не можливо, однак оздоровити цілком під силу кожній правничій школі.

Загальновідомий закон попиту і пропозиції відмінно ілюструє ситуацію, що склалася на ринку юридичної освіти. Так, престижність юридичної професії та юридичної освіти загалом, формує пропозицію, як «природну» реакцію на систематично зростаючий попит. Дія зазначеного закону відображає парадоксальну ситуацію, коли в країні важко знайти вуз, в якому б юристів не готували. На основі матеріалів викладених у працях Масальського В. [2, с. 177-183], Комарова В. [1, с. 20-38] та матеріалів представлених у довіднику ВНЗ сайту osvita.ua [5] проведемо